

Пишемо
есе

МОДУЛЬ 7

Побудова
есе

Початок обговорення

Змагання в молодіжному спорті: добре чи погано?

Змагання в молодіжному спорті — що ви знаєте про це?

Змаганням є конкурс двох команд або людей, зазвичай задля отримання призу й визначення переможця та переможеного.

Merriam-Webster

Багато хто сумнівається в доцільності змагань у дитячому спорті.

- Чи є змагання важливою частиною спорту?
- Діти мають зосереджуватися на заняттях спортом заради розваги чи заради змагання?
- Чи потрібно вести рахунок здобутків у молодіжному спорті?
- Чому про це так багато говорять?

Яку тезу зображено на кожному з цих фото?

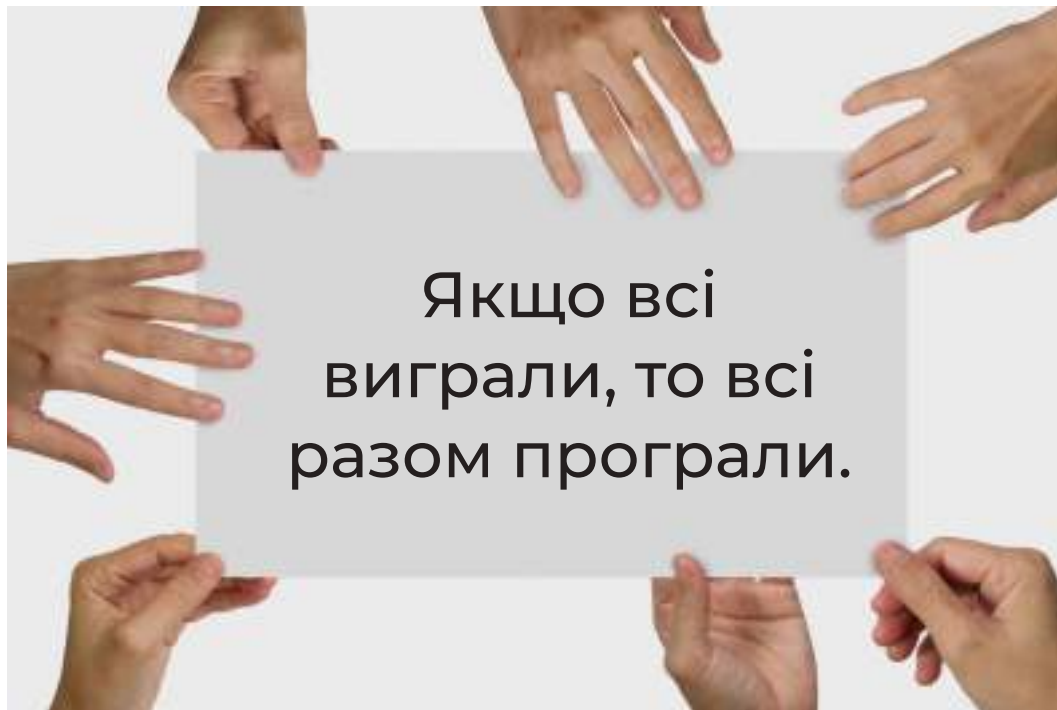

Обговорення в парах

- У парах обговоріть **проблеми**, які зображено на фото.
- Яка **ваша** думка щодо проблем на фото?

Який аргумент зображено на кожному з цих малюнків?

Обговорення в парах

- У парах обговоріть **проблеми**, які зображено на малюнках.
- Яка **ваша** думка щодо аргументів на малюнках?

Нотатник. Запишіть свої думки

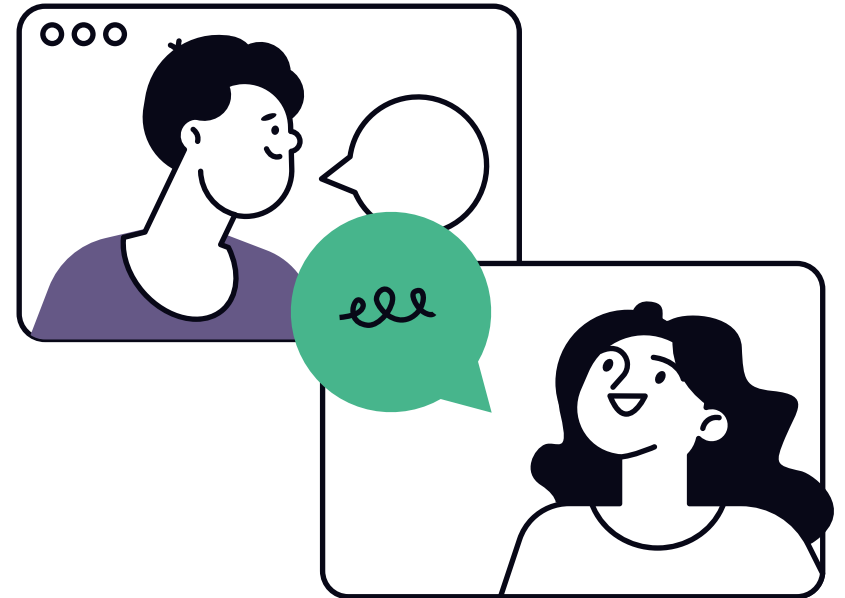

- Напишіть на новій сторінці вашого нотатника:
«Трекер думок про змагання в молодіжному спорті».
- Що ви думаєте про змагання в молодіжному спорті зараз?

Пам'ятайте, що ваша думка може змінитися, коли ви більше дізнаєтеся про проблему.

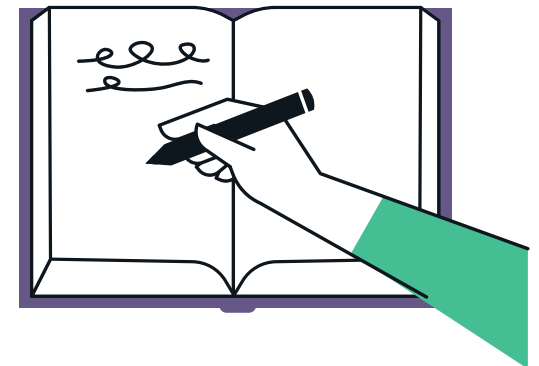
Хто говорить про змагання в молодіжному спорті? Що вони кажуть?

- Алфі Коен;
- Лін Кендал;
- Сер Дігбі Джеймс;
- Елізабет Мослі;
- Президент Франклін Рузвельт.

Долучаємося до дискусії, що триває

- Прочитайте слова всіх учасників і учасниць обговорення в нотатнику «Вони кажуть — Я кажу».
- У колонці «Я кажу» запишіть свої думки щодо висловлювань учасників і учасниць.

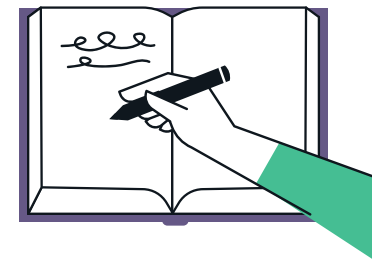

Обговорення в маленьких групах

- Чи змінилася ваша думка про змагання в молодіжному спорті?
- Як саме змінилася?
- Чому змінилася (які докази спонукали вас змінити думку)?

Нотатник «Трекер думок»

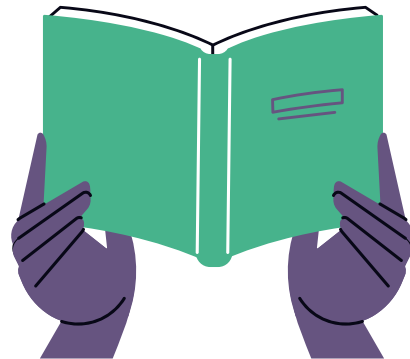
Знову відкрийте сторінку **«Трекер думок»** у нотатнику й додайте нові нотатки:

- що ви думаєте щодо цього питання зараз;
- що ви дізналися нового про цю тему.

Проведення дослідження і глибше вивчення теми

Чи є інші сторони цього
питання?
Дослідімо цю тему глибше!

Проведімо власне дослідження

- Якщо ви займаєтеся або займалися молодіжним спортом, приготуйтеся відповісти на кілька запитань.
- Напишіть «так» або «ні» на стікерах після того, як прочитаєте кожне запитання на стіні.
- Приклейте стікер під запитанням, на яке відповідаєте.

Запитання для дослідження:

1. Чи хочеться тобі іноді отримувати більше задоволення від занять спортом?
2. Чи хотілося б тобі, щоб дорослі не дивилися на твою гру?
3. Чи отримувеш ти задоволення, навіть якщо твоя команда програє?
4. Як ти вважаєш, у спорті буває забагато конкуренції?
5. Чи відчуваєш ти тиск, що маєш неодмінно перемогти в змаганнях?

Що каже ще одне дослідження?

Результати опитування 300 дітей віком 8–14 років

84%

сказали, що іноді хотіли б отримувати більше задоволення від занять спортом;

31%

хотіли б, щоб дорослі не дивилися на їхні ігри, тому що ті забагато кричать, відволікають, змушують нервувати й тиснуть на них, щоб вони грали ліпше та перемагали;

63%

однаково отримують задоволення від змагань, навіть якщо програють;

28%

сказали, що спорт буває занадто конкурентним;

17%

сказали, що відчувають занадто великий тиск щодо того, що мають перемогти.

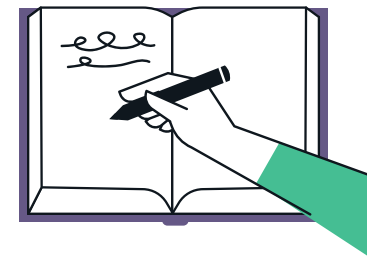
Що ви думаєте про це? Чи збігаються ці дані з вашим досвідом?

Обговорення в парах

- Обговоріть результати дослідження в парах.
- Які ваші думки щодо результатів дослідження?
- Якщо ви займаєтеся спортом, подумайте, чи збігаються результати дослідження з вашим досвідом?

Нотатник «Трекер думок»

Знову відкрийте сторінку **«Трекер думок»** у Читацькому нотатнику й додайте нові нотатки:

- що ви думаєте щодо цього питання зараз;
- що ви дізналися нового з дослідження.

Порівняйте результати вашого дослідження з проведеним дослідженням

Різновиди тез	Дослідження	Ваше дослідження
Іноді хочеться отримувати більше задоволення від занять молодіжним спортом	84%	
Хотілося б, щоб дорослі не дивилися на мою гру	31%	
Однаково отримую задоволення, навіть якщо програю	63%	
Вважаю, що спорт буває занадто конкурентним	28%	
Відчуваю тиск щодо того, що маю виграти	17%	

Які плюси в змаганнях у молодіжному спорті?

- Прогляньте статтю.
- Що ви помітили в тому, як її побудовано?
- Що ви помітили в її змісті?
- Обговоріть у парах.

Обговорення в парах

- Що ви помітили в тому, як побудовано статтю?
- Що ви помітили в її змісті?

Що ви помітили?

- Заголовок містить слово «переваги» (натякає на позицію авторки щодо теми).
- Статтю написала Сара Девіс.
- Є підзаголовки (які, здається, є твердженнями щодо теми).
- Є заява Ради при президентові з питань фізичної культури та спорту.

Порада: виділяючи джерела, ви зможете легко знайти інформацію, яка знадобиться вам для написання аргументаційного есе.

Які плюси в змаганнях у молодіжному спорті?

Сара Дейвіс, стаття від 11 січня 2014 року

Назва статті говорить про те, що Сара Дейвіс пише про «плюси», тобто займає прихильну позицію до змагального спорту.

Будь-які батьки знають, що діти сповнені енергії та прагнуть бігати, стрибати й гратися. Перенесення цієї природної енергії в змагальні види спорту може допомогти їм залишатися активними й здоровими, поки вони ростуть. Змагальні види спорту — футбол, легка атлетика, баскетбол і плавання — також допомагають дітям засвоїти важливі життєві уроки про командну роботу та чесну гру.

У цьому вступному параграфі Сара Дейвіс дає огляд статті.

Вчимося змагатися

Заняття спортом можуть допомогти дітям зрозуміти, як працює конкуренція в дружньому середовищі. Заняття спортом учать дітей і підлітків, як конкурувати в реальному світі. Коли вони подорослішають, то зіткнуться з конкуренцією в школі, на роботі та в інших сферах життя. Конкуренція не обов'язково має бути негативною чи нездоровою. Заняття спортом можуть допомогти дітям зрозуміти, як працює конкуренція в дружньому середовищі й що якщо ви докладете максимум зусиль, у вас буде більше шансів на успіх.

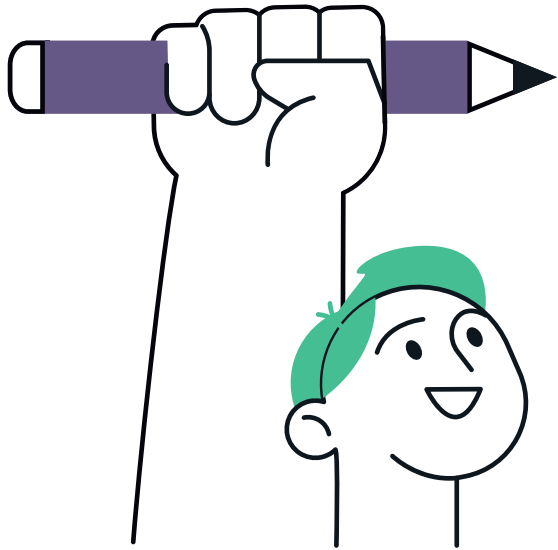

Вона каже, що конкуренція є частиною роботи й інших сфер життя та що якщо діти займаються спортом змалку, вони будуть ліпше підготовлені до життя. Вона також каже, що конкуренція може бути дружньою.

Вони кажуть — Я кажу

Джерело / «Експерт»	Вони кажуть...	Я кажу...
Сара Дейвіс має ступінь бакалавра в галузі дієтології та пише про здоров'я і харчування для сайту «LiveStrong». (Сара Дейвіс розбирається в цьому!)	<ul style="list-style-type: none">○ Конкуренція є частиною роботи й інших сфер життя.○ Якщо діти займаються спортом змалку, вони будуть ліпше підготовлені до життя.○ Конкуренція не обов'язково має бути негативною чи шкідливою для здоров'я.	<ul style="list-style-type: none">○ Це частина деяких професій.○ Інші речі можуть підготувати вас до життя: наприклад, волонтерство в молодіжній організації○ погоджуюсь. Я брав / брала участь у дружніх змаганнях із приятелями й приятельками: наприклад, «кількість кроків на день».

Тепер ваша черга!

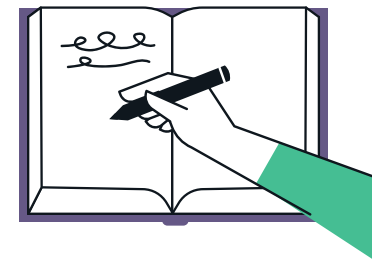
- Прочитайте статтю разом з партнером/партнеркою.
- Імена в колонці «Вони кажуть» — це імена зі статті.
- Одне за одним прочитайте розділи вголос.
- Зупиняйтесь і робіть нотатки після кожного розділу. Попрацюйте разом над колонкою «Вони кажуть».
- У колонці «Я кажу» запишіть власні думки.

Обговорення в маленьких групах

- Розкажіть, що ви думаєте.
- Чи змінилася ваша думка? Чому?
- Підготуйтеся поділитися фактами, які змусили вас змінити свою думку.

Нотатник «Трекер думок»

Знову відкрийте сторінку **«Трекер думок»** у Читацькому нотатнику й додайте нові нотатки:

- що ви думаєте щодо цього питання зараз;
- що ви дізналися нового з дослідження.

Чи перетворюються «переможці» пізніше на «чітерів»?

- Прогляньте статтю.
- Що ви помітили в тому, як її побудовано?
- Що ви помітили в її змісті?
- Обговоріть у парах.

Збираємо більше доказів

- Прочитайте статтю разом з партнером / партнеркою.
- Імена в колонці «Вони кажуть» — це імена зі статті.
- Одне за одним прочитайте розділи вголос.
- Зупиняйтесь і робіть нотатки після кожного розділу. Попрацюйте разом над колонкою «Вони кажуть».
- У колонці «Я кажу» запишіть власні думки.

Робимо записи в таблиці «Вони кажуть — Я кажу»

Джерело / «Експерт»

Вони кажуть...

Я кажу...

ПОМІРКУЙТЕ: Яка твоя думка зараз?

- На кого ця тема найбільше впливає?
- З якими можливими причинами й наслідками вони можуть зіткнутися?

У ПАРАХ:

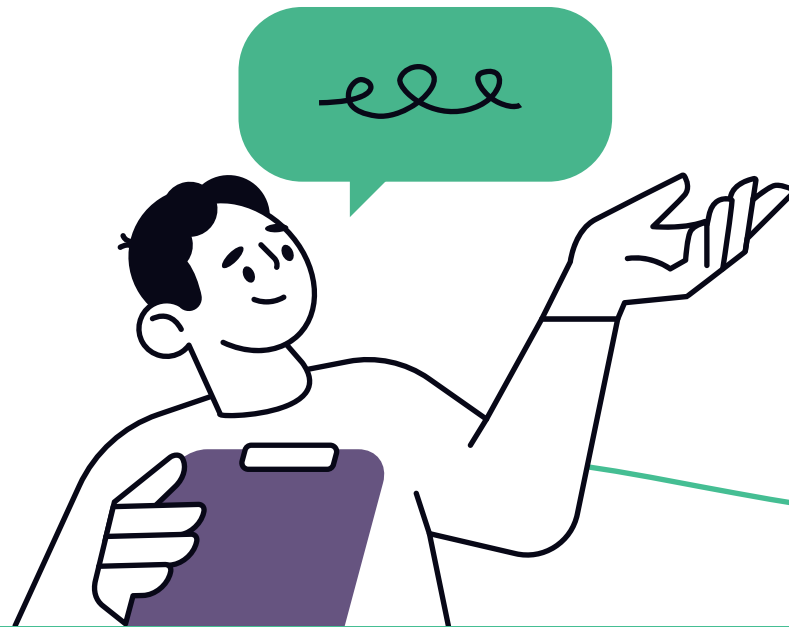
Поділіться з партнером / партнеркою своїми думками.
Використовуйте докази з текстів на підтримку своїх міркувань.

ПОСЛУХАЙТЕ Й ДІЗНАЙТЕСЯ:

Що думає ваш партнер / ваша партнерка?

Додайте нотатки про те, на кого це може впливати та чому, у ваш **Трекер думок**.

Що важливо в цій темі? Яка твоя думка?

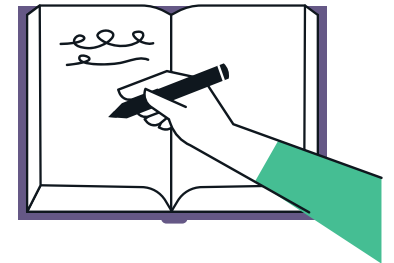

Чому ж так багато людей обговорюють конкуренцію в молодіжному спорті?

- Що ви дізналися про те, чому люди говорять про молодіжний спорт? Як ви поясните це у своєму есе?
- Яка проблема спричинила цю дискусію?
- На кого найбільше впливає це явище? Чому?
- Яких заходів ви хочете, щоб інші вжили щодо цієї проблеми?

Пам'ятайте, що ми іноді переглядаємо нашу позицію, коли дізнаємося про проблему більше.

- Яка ваша думка (ваше твердження)?
- Чи містить ваша теза позиції більш ніж однієї сторони дискусії? Чи можна їх обговорювати й захищати?

Запишіть свою позицію щодо цієї проблеми в **Трекер думок**.

Зробімо план!

Яку структуру есе обрати для свого формального есе

Розгляньте роздруківку зі структурною схемою есе **Kernel Essay Handout** і наступний слайд.

- Яким буде ваше есе на папері?
- Оберіть структуру, яка буде підтримувати аргументи, які ви хочете навести. Що ви хочете сказати? Як ви хочете це сказати?
- Запишіть назви кожної частини вашого есе на стікерах і розмістіть їх на великому аркуші паперу.

Що ви хочете сказати?

Оберіть структуру, яка відповідає вашій меті

Записуємо думки на стікерах

1. Візьміть чистий аркуш паперу.
2. Оберіть структуру есе:
 - a. що ви хочете сказати?
 - b. як ви це хочете сказати?
3. Опишіть коротко кожен частину вашого есе на стікерах і розмістіть їх на аркуші паперу.
4. Додайте інформацію зі сторінки «Вони кажуть — Я кажу» в Читацькому нотатнику й поясніть, чому ці докази важливі:
 - a. чи підтримують (пояснюють) докази вашу думку? Як саме?
 - a. чи заперечують докази вашу думку? Як саме?

Час для усної репетиції есе!

Підготуйтеся до репетиції:

- Покажіть свій план есе в малій групі.
- Поясніть, чому ви плануєте написати своє есе саме так.
- Отримайте зворотний зв'язок від вашої групи.
- Після зворотного зв'язку ви, можливо, захочете змінити порядок викладу матеріалу.

Репетиція

- У групах по 4 учасники / учасниці одне за одним усно озвучте свої есе.
- Використовуйте обрану структуру, щоб спиратися на неї під час виступу.
- Під час репетиції використовуйте свій Трекер думок і «Вони кажуть — Я кажу».

Чи потрібно змінити структуру вашого есе?

Схеми речень для репетиції

- Нам потрібно _____, тому що...
- _____ стверджує, що...
- Я погоджуюся з _____, нам потрібно _____, тому що...
- Хоча _____, я вважаю, нам потрібно...
- Докази свідчать про те, що...
- Головна проблема в тому, що _____ є...
- Добра новина в тому, що _____ — це те, що...
- Згідно з _____, ...

Тепер час написати есе!

Напишіть чернетку вашого есе

Використовуйте структуру есе, яку ви озвучили усно, ваші джерела, нотатки «Вони кажуть — Я кажу».

Обов'язково додайте у ваш текст:

- опис проблеми;
- вашу думку;
- докази з джерел;
- коментарі щодо доказів;
- дії, які, як ви вважаєте, мають зробити читачі й читачки.

Відгуки однокласників і однокласниць

Дотримуйтеся наведеного нижче протоколу для надання та отримання зворотного зв'язку (відгуків) про ваше есе.

Автор / авторка:

- зачитує есе вголос;
- слухає відгуки й робить нотатки.

Слухачі / слухачки:

- слухають есе й роблять нотатки для відгуків про нього:
 - чи є в есе опис проблеми?
 - чи є в есе думка автора / авторки?
 - чи є в есе докази з наших джерел?
 - чи представлено більше ніж одну сторону дискусії?
 - чи достатньо добре організовано текст, щоб ви могли зрозуміти, до якої дії вас закликає автор / авторка?

Повторіть це для всіх учасників і учасниць групи.

Корисні вислови для надання відгуків про есе

Компліменти щодо певних частин тексту:

Твоя думка добре сформульована, тому що...

Ти використовуєш _____ (докази з джерел), і це добре, тому що...

Ти можеш спробувати структурну схему (назва структурної схеми) для побудови тексту.

Пропозиції:

Ти можеш спробувати іншу схему побудови тексту.

Ти можеш попрацювати над описом проблеми та твоєї думки.

Ти можеш додати більше доказів із джерел на підтримку твоєї думки.

Ти можеш використати більше доказів із джерел, які сперечаються з твоєю думкою.

Компліменти щодо тексту загалом:

Ти влучно використав / використала докази на підтримку твоєї думки.

Твій текст чітко організовано й легко зрозуміти.

Ти підкреслив / підкреслила більш ніж одну думку щодо проблеми.

Розпочинаємо написання
другої чернетки.

Як тобі допомогли відгуки
однокурсників / однокурсниць
поглянути на текст інакше?

Як ти поліпшиш текст під час
написання другої чернетки?